

onbeschofter dan in ons beschaafd Nederland. De twee dames zagen den vent, nog niet staan; hij was lucht. Een tweede snauw in denzelfden stijl had ook hetzelfde resultaat. Hij bleef lucht.

Toen veranderde de toon: „Och, wilt U alstublieft, zoo vriendelijk zijn mij een lepel te geven?”

Een van 'de dames bekijkt den kerel van top tot teen, fiscoert hem scherp; de knul schiet onwillekeurig in de houding en de dame antwoordt: „Als U op behoorlijke wijze iets vraagt, krijgt U een behoorlijk antwoord. Maar we laten ons als Nederlanders niet afnauwen. Hebt U dat goed begrepen?” De knul deed een poging om te blozen, en hij kreeg 'n lepel.

En wat hebben we nu de laatste jaren in radio en kraut niet moeten hooren en lezen over de Amerikaanse troepen, over die „gangsters” en hun „gangster”-methoden. De propaganda-machine van de moffen wist daarover de meest fantastische verhalen op te hangen, het een nog gruwelijker dan het andere.

En nu kennen we hier de werkelijkheid. De Amerikanen hebben ons bevrijd. We hebben hen gezien, met hen gesproken.

Van „gangster-methoden” gesproken.... Een Amerikaanse auto is even het spoor bijster. De bestuurder wil den weg vragen. Hij stopt bij den eersten den besten voorbijganger.

„Spreek, U Engelsch?”

„Je wordt niet aangesnauwd, maar de man begint met beleefd te vragen, of je zijn taal wel verstaat. Lukt dat niet, dan probeert hij het in het Fransch. En als Amerikaan en Nederlander dan een taal gevonden hebben, waarin ze van gedachten kunnen wisselen, vraagt hij kort, zakelijk en zeer correct, wat hij wil weten, dankt beleefd en verdwijnt.

Een Amerikaanse colonne stopt. Het signaal daartoe wordt bijna ongemerkt gegeven. De mannen klimmen even uit hun wagens. Er wordt werkelijk niet geschreeuwd. Er is geen tierende feldweibel. Bevelen worden duidelijk en rustig gegeven. Je hoort de mannen op hun gummihakken bijna niet loopen. Er kletteren geen ijzeren laarzen over de straat. Het zie, er alles uit als een onschuldige manoeuvre. Moet de colonne verder, dan gaat dat eveneens zonder eenig lawaai. De stoet trekt weg, zonder dat je er iets van merkt. Er wordt een ontzaglijk tempo ontwikkeld, maar alles gaat rustig, beheerscht.

We hebben bruggen zien slaan. Tot onze verbazing werd ook daarbij niet geschreeuwd. Het ging met een snelheid, die ons met stoutheid heeft geslagen. Had de bevelvoerende officier de aandacht van zijn manschappen noodig, dan floot hij; alles luiserde naar de korte bevelen en dan ging het weer voort in hetzelfde verbazingwekkende tempo.

Zoo zijn er nog tal van voorbeelden aan te halen.

En met welk een vriendelijkheid zijn ze de bevolking tegemoet getreden. Hoeveel kinderen zijn niet getraoteerd op een lekker stuk chocolade, dat ze in geen jaren meer geproefd hadden, hoeveel mannen en jonge mannen zijn niet blij gemaakt met een pakje sigaretten.

En wat deden de moffen? Als nagieren zijn ze neergestreken over ons land, ze bestormden onze winkels om tegen inwisseling van hun waardelooze papieren geld de zaken leeg te plunderen en weg te slepen, wat ze konden. „Bei uns” was alles dik in orde en „bei uns” hadden ze alles, maar ze plunderden hier naar hartelust en namen alles, wat ze in hun eigen land niet meer hadden.

En wat hebben we de laatste dagen nog moeten meemaken.

Ze gapt alles, wat lo, en vast was en zagen er zelfs geen been in elkaar onderling te bestellen.

Van „gangsters” gesproken....

MAASTRICHT

KATHOLIEKE ARBEIDERSBEWEGING HERVAT HAAR TAAK.

Een daad van historische betekenis.

De Nederlandsche Katholieke Arbeidersbeweging, die ruim drie jaren geleden op onwettige wijze werd verboden, maar die nochtans in de kern haar werkzaamheden steeds bleef voortzetten, is thans in de eerste bevrijde Nederlandsche stad weer in het daglicht getreden.

Dezer dagen kwamen haar leiders te Maastricht met den Zeer-Eerw. Heer Aalmoezenier L. Roumen bij een en stelden deze historische daad.

Haar voorloopige leiding is in handen van de heeren: J. Ensink, Voorzitter, J. Heemskerk, Secretaris, E. Mans, W. Honee en A. Caris, terwijl als geestelijk adviseur zal optreden Aalmoezenier L. Roumen.

Het kantoor is van Maandag 18 September gevestigd in het gebouw van den voormaligen Arbeidsdienst, Brusselsche straat 77.

Met de autoriteiten werd reeds contact gezocht, waarbij kon worden vastgelegd, dat de Kathol. Arbeidersbeweging haar taak, o.a. als vertegenwoordigend lichaam, zal hervatten.

Ook het bureau voor rechtsbijstand is weer met zijn werk begonnen,

Alle katholieke arbeiders kunnen zich thans reeds tot dit kantoor wenden.

De Heer H. de la Brassine, diocesaan leider van De Jonge Werkman was op deze bijeenkomst aanwezig, zoodat dus ook de standorganisatie van de Katholieke Arbeidersjeugd in Nederland weer is aangetreden. Het kantoor van de J.W. is eveneens gevestigd Brusselsche straat 77.

HELDHAFTIGE VROUWEN.

In de oorlogsdagen, welke thans voor Maastricht gelukkig achter den rug zijn, hebben zich natuurlijk aan alle kanten bewonderenswaardige gebeurtenissen vol offervaardigheid en persoonlijk moed voorgedaan.

Maastrichtenaars hebben, terwijl boven de stad het oorlogsgeweld raasde en granaten over de straten spatten, staaltjes van heldhaftigheid vertoond, welke thans nog slechts van mond tot mond gaan, maar die later in de geschiedenis van onze stad tijdens dezen oorlog zeker geboekstaafd dienen te worden.

Een wel heel bijzonder bewijs van heldenmoed en doodsvrechting ter wille van haar lijdenden evenmenschen hebben Mej. Verstappen, vroedvrouw in de Turennestraat te Wijk getoond, en haar helpster Mej. Bot, die onverschrokken telkens er op uit gingen om aanstaande moeders in de toen wel heel zware en bange uren der bevalling bij te staan.

Zij troseerden koelbloedig 't geschutvuur, het springen van bruggen en het kraaken van inslaande granaten, als het gold haar patiënten te bezoeken, bij de geboorte van nieuwe wereldburgers hulp te verlenen hetzij in een schuilkamer of in een afgelegen deel der stad.

De kroon op haar heldenmoed zetten deze jonge vrouwen ongetwijfeld, toen zij Woensdag onder het kruisvuur van de elkaar bekampende legers naar Heugem gingen, waar een jonge moeder de blijde gebeurtenis verwachtte en dringend behoefte had aan deskundige kraamhulp. De jonge, kranige vrouwen hebben honderden keeren op dezen tocht, toen de granaten rondsoegen, en het mitrailleurvuur aan alle kanten knetterde, den dood voor oogen gezien. Niettemin drongen zij voorwaarts, kruipend, liggend achter een schamele beschutting soms, maar vastbesloten de wachtende jonge vrouw te hulp te komen. Terwijl buiten dood en verderf woedden, hebben deze heldinnen geholpen bij de komst van het nieuwe leven.

Toen zijn zij teruggegaan onder een hagel van kogels en scherven door naar Wijk, om daar eenige brandaarders te bewegen mee te gaan, en hebben zij opnieuw den gevaarlijken tocht naar Heugem volbracht om moeder en kind in een veilige verpleeginrichting te Wijk de noodige rust te verschaffen.

Deze Maastrichtsche heldinnen zijn Vrijdag door de bewoners van de Turennestraat, die getuigen waren van haar moedige hulpvaardigheid, spontaan en hartelijk gehuldigd.

ELECTRICITEIT

Wanneer deze regelen op straat komen, zal hoogstwaarschijnlijk de elektrische-stroomvoorziening weer geregeld zijn. Reeds Zaterdag kon aan verscheiden gewichtige bedrijven en instellingen ervan worden gebruik gemaakt. Een en ander is verzorgd door de Sociéte Intercommunale de Bressoux en de Plem, en deze instellingen kunnen dan ook overtuigd zijn van den dank der Maastrichtsche bevolking voor de vlotte afwerking van deze voor het dagelijks-

sche leven zoo belangrijke zaak.

De Burgemeester van Maastricht verzocht ons echter met den meesten aandrang hieraan nogmaals een oproep te verbinden tot uiterste zuinigheid, waartoe ook elders in dit blad in 't algemeen wordt aangespoord. De stroomverbruikers dienen voor verlichting niet meer te verbruiken dan strikt noodzakelijk is. De voorzittingsmaatschappijen verzoeken zeer dringend geen stroom te gebruiken voor verwarmingsdoeleinden. Gebeurt dit wel, dan zou een kleine groep verbruikers een groote groep welwillenden in groote ongelegenheid kunnen brengen, want de hoeveelheid, die geleverd kan worden, is beperkt. Nu geen sabotage meer! Die goede gewoonte nu omgegooid tot een andere: zelf-beperking!

DE MASTRECHTER STAAR HERLEEFT

De Kon. Zangver. Mastrechtster Staar, welke in de laatste jaren niet meer optrad, toont al direct nadat Maastricht van de Duitsche bezetting is bevrijd, een krachtig streven naar opleving van haar vocale taak.

De wensch om reeds dezer dagen, zij het dan in eenigszins getimproviseerden vorm, al een zanguitvoering te geven, kon niet in vervulling gaan wegens de bijzondere omstandigheden, waarin Maastricht zoo dicht bij de oorlogszone nog verkeert.

Maar wel bestaat het verlangen om zoo spoedig als daarvoor het tijdstip gekomen is, met de nog aktief beroemde Maastrichtsche zangerschaar aandeel te nemen in het groote bevrijdingsfeest, dat binnenkort gehouden zal worden.

EEREVOORZITTERSCHAP

De Burgemeester van Maastricht, Jhr. mr. W. Michiels van Kessenich, heeft in het tot hem gericht verzoek om het eerevoorzitterschap der K. Z. Mastrechtster Staar te willen aanvaarden, toegestemd.

VERKENNERS-APPËL OP HET VRIJTHOF

De Maastrichtsche verkenneren hebben Zondagmorgen hun eerste organisatiebijeenkomst gehad op het Vrijthof met een appël en een vlageparade.

De verkenneren hadden alreeds op den eersten dag van de bevrijding overal spontaan hulp aangeboden, welke gaarne aanvaard werd. Ze hebben hier en daar prachtig werk geleverd, ook buiten de eigenlijke voor verkenneren geëigende taak.

Reeds Vrijdag nam de leiding wederom de organisatie der verkenneren ter hand, de leden werden weer in groepen ingedeeld, zoodat Zondagmorgen met 'n korte indrukwekkende plechtigheid het verkenneren-ideaal opnieuw kon worden vastgelegd.

Ruim honderd katholieke verkenneren woonden om zeven uur in de St. Servaaskerk een H. Mis bij, opgedragen door den verkenneren-aalmoezenier den Weleerw. Heer W. van Bommel. Na afloop van dezen dienst stelden de verkenneren en de welpen zich in carré op voor het appël en het hijschen van de Nederlandsche vlag. De plechtigheid werd geopend met een gebed van den aalmoezenier, het voorlezen van de verkenneren-wet en het zingen van het Wilhelmus, terwijl de vlag in top ging.

De wnd. commissaris van het adjunctenaat Maastricht, oubaas Spekkens sprak hierna de verkenneren in 'n kort en krachtig woord toe, waarin hij memoreerde dat nu we de zoo vurig verbeide vrijheid weer hadden verkregen,

DE NIEUWE BONNEN

In de Distributektingen Maastricht, Heer, Meerssen en Valkenburg zijn in het tijdvak van 17 tot en met 30 September 1944 de onderstaande bonnen aangewezen:

BROOD	39A en 40A 400 gr. per bon	39B en 40B 100 gr. per bon.
BOTER (indien niet voldoende)	B79, C79, D79, E79 reserve een half rantsoen per bon.	
aanwezige margarine)		
MARGARINE of VET	39A boter 1 rantsoen (250 gr. marg. of 200 gr. vet)	
VLEESCH	39A en 40A 125 gr. per bon (been inbegr.), 39B en 40B 25 gr.	
AARDAPPELEN	39 aardappelen 1,5 K.G. per bon.	
TAPIEMELK	39 en 40 taptmelk 1 3/4 liter per bon.	
GESTANDAARD. MELK	39 en 40 melk 1 3/4 liter per bon.	
PEULVRUCHTEN, GORT, HAVERMOUT	232 algemeen 250 gr. per bon.	
SUIKER	227 algemeen 250 gr. per bon.	
KOFFIESURROGAAT	228 algemeen 250 gr. per bon.	
* JAM, STROOP, KUNSTHONING	229 algemeen 250 gr. per bon.	
VERVANGINGSMIDDELEN	230 algemeen 1 rants. per bon.	
KINDERVOEDSEL	E77 reserve, 1 rants. per bon.	
* VERMICELLI, PUDDINGPOEDER enz.	231 algemeen 100 gr. per bon.	
GORT, HAVERMOUT, GEM. MEEL, enz.	D78 reserve 250 gr. per bon.	
BESCHUIT of KOEKJES	39 en 40 beschuit 70 gr. besch. p. bon of 1 rants. gebak.	
* TABAK, SIGAREN, CIGARILLOS, SIGARETTEN	39 en 40 tabak 1 rants.	

Op broodbonnen mogen geen koekjes worden verkocht; deze dienen gereserveerd te blijven voor de kinderen.

De inleveringen van bonnen door de handelaren bij den distributiedienst geschieden op normale wijze.

De grossiers zijn verplicht de coupures te honoreeren van alle detaillisten, ongeacht het feit of zij voorheen al dan niet klant waren.

* Deze artikelen zijn verkrijgbaar naar keuze van den koper en voor zoover bij den winkelier voorradig.

PAS OM NEGEN UUR VAN DE STRAAT

Het Nederlandsche Militaire Gezag heeft aanleiding gevonden om te bepalen, dat het uur, waarop 's avonds het publiek niet meer op straat mag zijn, verzet wordt van acht op negen uur.

Van kracht blijft de bepaling, dat eerst om half zes 's morgens het verbod van zich op straat te bevinden, eindigt.

onze taak voor de toekomst: het opbouwen van een goede maatschappij eigenlijk pas begint. De verkennerij heeft daarbij ook haar aandeel. Krachtens 't devies: dienen, zullen de verkenneren zich met alle kracht moeten geven aan den dienst voor de gemeenschap, hetgeen offers vergt; maar daardoor louteren wij onze persoonlijkheid.

De verkenneren-befoelste vraagt van hen, dat zij hun plicht zullen doen voor God, Kerk en Vaderland. Oubaas Spekkens verklaarde te rekenen op de offervaardigheid en daadkracht van al zijn verkenneren.

De plechtigheid, welke niettegenstaande het vroege uur nogal belangstelling trok, werd besloten met het pavinderslied: Hoort, zegt 't voort!

Oubaas Spekkens gaf vervolgens nog nadrukkelijk aan, dat de taak der verkenneren uitsluitend zal bestaan in ordonnansdiensten, opruimingswerkzaamheden in openbare gebouwen en bepaalde ordonansdiensten.

De diocesaan-commissaris, dr. Panhuysen, toonde door zijn aanwezigheid bij deze plechtigheid blijk van zijn belangstelling:

Denkt om uw stadgenooten: verdulster goed en tijdig!

DE BEVRIJDING VAN ONZE STAD

Het is nu bekend, wie de eerste Amerikaanse soldaat was die op dien onvergetelijken 13en September Wijk binnenkam. Het is Captain Victor Salem, die met zijn mannen enkele K.M. vóór de stad een flankbeweging had gemaakt, het Duitsche verzet brak en daarna een begin maakte met de snelle bevrijding der Limburgsche hoofdstad.

De Amerikaanse kapitein was enthousiast over de buitengewoon geestdriftige ontvangst, welke ook de allereerste Amerikanen, die onze stad binnentrokken, van de zijde der Wijkse bevolking reeds kregen.

BEGRAFENIS VAN LID DER WITTE BRIGADE

Vorige week is bij den vrijheidsstrijd aan onze landsgrens in Ternaaien gesneuveld het lid der Witte Brigade België J. Craps, wonende aan den Kommel alhier.

De begrafenis zal plaats vinden Dinsdag om kwart voor twaalf uit de St. Servaaskerk. Officieele vertegenwoordigingen van het gemeentebestuur Maastricht en van den staf en garnizoen Orde Dienst zullen bij de plechtigheid aanwezig zijn.

DINSDAG WEER MARKT

Dinsdag zal er weer groenten- en fruit-markt te Maastricht gehouden worden. Er zijn maatregelen getroffen, en de noodige toezeggingen werden aan het markttoezicht gedaan, dat er groenten en fruit uit de directe omgeving van de stad zullen worden aangevoerd.

† Heden overleed tot mijn groote droefheid in het Ziekenhuis Calvariënberg, na een langdurige ziekte doch nog vrij plotseling, voordien van de genademiddelen der H. Kerk, in den leeftijd van 66 jaren, mijn innig geliefde echtgenoot

HENRI CHARLES JONAS
Kunstschilder
Riddes in de Orde van Oranje-Nassau.
Maastricht, 15 September 1944.
Kl. Lookerstraat 10.

Mevrouw Wed. E. L. Jonas-Servais.
De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaats hebben Woensdag 20 September a.s. om 10.30 uur in de Hoofdparochiale kerk van St. Servaas. Bijeenkomst aan de rouwkamer van het Ziekenhuis Calvariënberg om 10.15 uur. De H. Rozenkrans zal geboden worden Dinsdagavond om 5 uur in de Parochiale kerk.

Geen bezoek. Gaarne H.H. Missen. Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze als zoodanig te beschouwen.

† Op 15 September overleed door een droefig ongeval, in den leeftijd van 18 jaar, onze beste broeder en vriend

ROELF BARTELS.
Wij bevelen de overledene in Uwe geboden aan.

Namens familie en vrienden,
Otto Bartels.
Maastricht, Heggenstraat 3
De Uitvaartdienst zal plaats hebben op 19 September om half acht, in de Kapel van Calvariënberg, waarna de begrafenis om tien uur.